

PÁLFFY KÁROLYNÉ

ELEMENT EGY IGAZI LOKÁLPATRIÓTA, EGY ŐSZINTE BARÁT

Megkésett levél dr. Lázár Jánosnak, Jancsinak.

(1947–2014)

Kedves János, drága Jancsi!

Sohasem fogom elfelejteni azt a június másodikai telefonbeszélgetésünket, amelyben szomorúan kérdezted tőlem: „Angi, haragszol rám? Miért nem vetted fel a telefonom, és miért nem hívtál vissza?” Kétségbeesve próbáltam elmagyarázni, hogy új telefont kaptam, és valami történt az adatátvitellel, és csoporttal vagyok az Alföldön, és a termálfürdőbe nem vittem be a telefont, mentegőttem. Éreztem a hangodon, hogy baj van, de bíz-
tam és biztattalak, hogy ezt is legyőzöd, hisz olyan erős vagy! Melletted van szerető családot, barátai-
id. Hiszen rakoncátlankodó szívedet is „ránca

szedted”, hónapról-hónapra, évről-évre boldogan újságoltad, hogy jók az eredményeid, kontroll érté-
keid, kiváló orvosokkal vagy körülvéve. „Minden
rendben”, szoktad mondani.

Az utolsó napig, pillanatig bíztam, reményked-
tem, családdal és barátaiddal együtt, hogy ez
csak rossz álmom, felébredünk, és Te ott állsz, hun-
cut mosolyoddal az arcodon.

Aztán jött a szörnyű hír, Jancsi fiad hívott, szin-
te az elsők között, – Apa meghalt..! Futótűzként
terjedt a szomorú hír a városban és a régióban, dr.
Lázár János, Jancsi meghalt, szegényebbek lettünk
egy igaz, jó emberrel.

„Az emlékek halhatatlanok.”

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk,
hogy a legjobb férj, édesapa, nagypapa, após, sógor

Dr. Lázár János

vegyésmérnök, környezetvédelmi szakmérnök,

a Balatoni Szövetség titkára, a Balatonfüred-Szőlős Hegyközség elnöke,
a Balatonfüredi Önkormányzat tagja

2014. június 14-én, életének 68. évében visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Drága halottunktól **2014. június 28-án /szombaton/ 11 órakor**
vészünk végső búcsút az aszófői temetőben.

Fájdalommal búcsúznak
felesége: dr. Lázár Jánosné, Pechl Gabriella
gyermekei: Lázár János, Lázár Gabriella
menye: Lázárné Aszódi Agnes
unokái: Nádas Máté, Lázár Levente
sógora: Pechl József

Távíránciny: dr. Lázár Jánosné
8230 Balatonfüred, Csók u. 20.

Balatonfüred Városa és a Balaton régió minden lakója nevében köszönöm, hogy voltál nekünk, hogy ismerhettünk és szerethettünk. Köszönjük, hogy szívügyeddé vált a Balaton és Balatonfüred múltja, jelene és jövője. Ezért a régióért, ezért a közösségért dolgoztál még szabadidődben is, nagy szeretettel, bölcsességgel, csodálatos lényegre-látással. Szerettük és becsültük kedves, vidám természetedet, figyelmességed, jóindulatod, tenni-akarásod, szellemes intelligenciádat, lokálpatriotizmusodat. Tevékenységed minta értékűvé vált mindannyiunk számára.

Csodáltuk elegáns vitakészséged, a tudományok iránti alázatod, elkötelezettséged. A rendkívül aktív közéleti tevékenységed mellett szerető, gondos családapa, férj és a „kis hapsik” büszke nagypapája voltál. Életedben harmóniába rendeződött a családi élet és a társadalmi elkötelezettség.

Unokáival, Mátéval és Leventével

Vannak emberek, akiknek hiánya szinte elviselhetetlen. Vannak emberek, akik, ha hiányoznak, akkor is köztünk maradnak.

Dr. Lázár János, Jancsi, Te ilyen ember vagy! És nem írom le a kegyetlenül szigorú „voltál” szócskát!

Tudod János, mióta elmentél, egyre többször gondolunk Rád. Gyakran beszélgetünk párommal, Karcsi barátoddal, hogy milyen szépen fejlődő, erős barátság volt a mienk. Az élet olyan ügyesen alakította sorsunkat, hogy számtalan kapoccsal egyre erősebbé, szilárdabbá tette azt.

Te születésed óta Balatonfüreden éltél. Édesapád, Lázár Sándor köztisztviselőnek örvendő, magyar-történelem-testnevelés szakos tanár volt. Édesanyád, Szita Erzsébet, aki mindig gondoskodott a szerető családi légkörről. Késői, egyedüli gyerek voltál. Már gyermekként nagyon szeretted a növényeket, állatokat, a biológiát, de a vegyipar fe-

lé vetted az irányt, és 1973-ban végeztél a Vegyipari Egyetemen Veszprémben. Itt találkoztatok először Karcsival, de ő végül a biológiát és a rajzot választotta, és tanár lett Balatonfüreden.

Első munkahelyed Siófokon a DRV-nél volt, mint vállalati technológus, majd 1976-ban visszakerültél Balatonfüredre, ahol üzemviteli csoportvezetőként dolgoztál. Közben családot alapítottál, 1975-ben házasságot kötöttél Pechl Gabriellával, és 1976-ban megszületett János fiad és 1979-ben Gabriella lányod. Ekkor már a Felső-közben laktatok a DRV szolgálati lakásában. Itt találkoztunk először, mint Karesz barátod, évfolyamtársad felesége és munkatársad, szomszédod, Andó János húga.

Gyermekeivel

Sok baráti beszélgetés, találkozó követte ezeket az éveket. Fialok voltunk, tele tervekkel, elképzelésekkel. Mi tanítottunk a város iskoláiban, tábortokat szerveztünk. Te a munka és a család mellett képezted magad. Elvégezted a környezetvédelmi szakmérnöki kart, majd 1985-ben doktoráltál, doktori értekezésed a Balaton-felvidék forrásvízeiből írtad. Majd dolgoztál a DUVIÉP-nél, a veszprémi Toxikológián. A munka mellett számtalan társadalmi és közéleti feladatot vállaltál. Így lettél Jancsi fiad iskolájában, az akkori 3. sz. Általános Iskolában a Szülői Munkaközösség elnöke, számtalan rendezvény, építómunka szervezője, rendezője, támogatója. Sokat dolgoztunk együtt ezekben az években az iskoláért, a gyerekekért.

1991 novemberétől a Balatoni Szövetség titkára lettél. Lombár Gábor, Balatonfenyves polgármestere így méltatott, búcsúzott Tőled.

„Ő volt Lázár János, és nem volt olyan ember, aki közömbös lett volna iránta. Ő életünk része, tartozéka, intézménye volt, a Balaton mindenese... Mindig úgy éreztem, hogy ő a Balaton lelkiismeret-

te, próbált bennünket a Szövetségen belül szelíd erőszakkal munkára sarkallni.”

Igazi lokálpatriótaként, önzetlenül támogattad a Városi Helytörténeti Gyűjtemény állománygyarapítását, a Füredi História legelső számának 2001-es megjelenését, és folyamatos kiadását. Fájó szívvel búcsúznak a Helytörténeti Egyesület tagjai is, akik köszönik a sok-sok finom borocskát, amellyel hangulatossá, barátvá varázsoltad az összejöveleiket.

A borosgazdák bizalmából, 2005-től a Hegyközség elnöke lettél. Aktív tagja voltál a Borvidéki Hegyközségi Tanácsnak, és tevékeny részt vállaltál a Balatonvin Borlovagrend életében is.

Barátod, munkatársad, Szabó István falugazda így emlékezett Rád sírodnál: „Te is azon szakemberek egyike voltál, aki a Balaton szerelmeseként, e tájért dolgoztál, tevékenykedtél. Nem helyénvaló az, ha egy tetre kész szakember és barát áll ki a sorból, akire még sok szép feladat várt. Lehet-e ennél igazságtalanabb az élet? Nem hiszem.”

Te voltál a Balatoni Borok versenyének elindítója, lelkes szervezője. Nevedhez fűződik, hogy a térség zászlóshajós bora, az olaszrizling kivívta méltó helyét a hazai borkínálat palettáján. Akarat-erőd és tenni-akarásod elnyomta fájdalmidat. Hihetetlen türelemmel és alázattal szervezted még

idén májusban is a Városi és az első Orbán-napi Borversenyt is.

Komoly szerepet vállaltál Balatonfüred város életében is. Több cikluson keresztül önkormányzati képviselőnek választottak. Négy éven át vezetted a Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottságot, és segítetted a Borhetek sikeres megszervezését. Sorsunk, életünk, minden napjaink így egyre jobban összefonódtak, munkakapcsolatunk és barátságunk elmélyült, hisz egy testületben egy bizottságban dolgozhattunk 12 éven át. A hivatalos elfoglaltságokon kívül is gyakran voltunk együtt, mi négyen, Gabika, Karesz, Te meg Én. Emlékszel a halászléfőző versenyekre ahol a várost képviseltük? Az erdélyi utazásainkra, a kovásznai látogatásokra? Nagy öröm és megtiszteltetés volt számunkra, hogy több alkalommal Te nyitottad meg barátod, Karesz kiállítását. Köszönöm, hogy baráti szóval és lelkesedéssel serkentetted őt az alkotásra, és egyik mecénása, támogatója voltál. Lakásod falát ma is díszítik kedvenc képeid, amelyek a Balaton csodálatos világát, fényét, hangulatát árasztják.

Dr. Bóka István polgármester átadja a családnak a posztumusz díszpolgárrá nyilvánító oklevelet.

(Fotó: Györffy Árpád)

Ma is ösztönösen helyet akarok Neked foglalni a könyvbemutatókon, rendezvényeken, és szinte ma is hallom, hogy halkán kérdezed, „haza vigyelek?” Igen, a könyvek! Büszke voltál a könyvtáradra. Szinte minden Balatonról vagy Balatonfüredről szóló könyv, kiadvány ott sorakozott a polcodon, még a ritkaságok is!

Rendszerető ember voltál. Mindig azon munkálkodtál, hogy a családotok biztos, nyugodt környezetet varázsolj. Az utolsó években mintha éreztél volna, hogy időd szűkös. Hihetetlen energiával,

szervezéssel rendbe hoztad a szülői házat a Csók utcában. Feleséged, Gabika örökségét, az aszófői házat és pincét is takarosán felújítottad. Sok terved volt még, méltatlanul kevés időt mért ki Neked a Teremtő, fájóan keveset.

Kedves Barátom, drága Jancsi!

Köszönjük, párommal, Karcsival együtt, hogy olyan őszinte és mély barátság szövődhetett Veled és családdal, amely messze túlmutat a munkakapcsolaton, felszínes barátságon. Talán Márai Sándor szavaival tudom elmondani, mit jelentettél nekünk.

„Csak a barát nem önző, máskülönben nem barát. Csak a barát nem hiú, mert minden jót és szépet a barátjának akar, nem önmagának, a barát nem akar kapni, sem túlszárnyalni. Nincs titkosabb

és nemesebb ajándék az életben, mint a szűkszavú, megértő, türelmes és áldozatkész barátság. S nincs ritkább.”

Ígérem, hogy ezt a „nemes ajándékot” Tőled örökké őrizem, és sohasem feledem. Személyed, lényed pótolhatatlan, felejthetetlen, örökre bevésődött szívembe, szívünkbe!

„Nem hal meg az, ki milliókra költi dúl élte kincsét, ámbár napja múl, hanem lezárván, ami benne földi, egy éltető eszmévé finomul.”

Nyugodj békében János, lelked ringassa a balatoni szellő, hamvaid őrizze az aszófői temető csendes lankája, ahonnan csodálatos a Balaton, a Tihanyi-félsziget, a szőlősorok, amit annyira szeretted!

Isten veled, emléked őrizzük, míg élünk!

Balatonfüred, 2014 szeptembere

* * *

A szerkesztőség felkérésére írta SZENFNERNÉ VARGA ANIKÓ

FOGYATKOZNAK A TÖSGYÖKERES FÜREDIEK

Életének 92. évében megtért Urához és őseihez Varga Lajos

1922. december 29-én született Balatonfüreden, a Baricska 48. szám alatt (ma Iskola u. 5-5b), abban a 37 méter hosszú nádfedelel udvarházban, amelyet dédapja építtetett a XIX. század közepén. Déd-, nagy- és édesapja is tehetős módosgazda volt. Az apró gyermek sorsa már négy esztendősen megpecsételődött. Édesapja meghalt, özvegyen maradt édesanyja (a monoszlói Csekő Jolán) irányította a családi gazdálkodást. A jó tanuló, éles észjárású fiú a négy polgári után gazdaifjú lett. Kezdetben csak segítette, majd önállóan folytatta elődei földművelő munkáját. Generációról-generációra mérhető, hogy egy tájegység, a szűkebb haza milyen következetesen formálja az embert. Ősei földszeretetét vitte tovább. Mindent tudott a földművelésről, vetésről-aratásról, a szőlőről, a borkezelésről. A természet, a Pannon táj fia volt. Elemi hűséggel ragaszkodott a földhöz, mint a gyermek, aki csak az otthon ölelésében érez teljes biztonságot. Szenvedélyes gazda volt, aki azonban nem süllyedt bele a parlagi műveletlenségbe. Lelkesen, nagy tudássomjival bekapcsolódott külön-

böző tanfolyami képzésekbe. Elvégezte Arácson az Ezüstkalászos gazdatanfolyamot, Sümegen a Népfőiskolát. 1962-ben Keszthelyen mezőgazdasági gépész képesítést szerzett.

Értelmesen osztotta be mindennapjait. Mindig jutott ideje az olvasásra. Széles körű irodalmi ismereteit, tudását önképzéssel szerezte meg. Rendszeres látogatója volt a balatonszárszói író-olvasó találkozóknak. Többször volt egy társaságban Németh Lászlóval, Sinka Istvánnal, Déri Tiborral, Féja Gézával, Veres Péterrel. Gyakran idézte Péter bácsi hozzá intézett intelmét: „Barátom, az élet rövid ahhoz, hogy mindent összeolvassunk. Csak a remekműveket érdemes kézbe venni.” Megfogadta a tanácsot. Agg korában, amikor már a látása nagyon meggyengült, meghatározta, hogy kitől és mit olvassanak fel neki. Igényes volt, tudott válogatni.

Fiatal korában verselgetett. Írásai különböző lapokban jelentek meg. Nem tartotta költőnek magát, de tehetséges, érzékeny ember volt. Olyan, aki a szellő hajtotta tollat is észrevette, és tudott benne gyönyörködni. Öregségében is megszólaltak benne

a rímek. Lendületes, szép kézírásával idős korában ismét papírra vetette gondolatait, érzéseit. A történelem viharában is helyt állt. Átélt a világháború szörnyűségeit, a fronton megsebesült, majd fogásba esett. Aztán jöttek az ötvenes évek meghurcoltatásai, a TSZ-ek szervezése, 56 eseményei, a rendszerváltoztatás. De a föld nem hagyta cserben. Begyógyította a változások okozta sebeket. A 90-es években még szőlőt telepített.

A nehézségeket, a megpróbáltatásokat, a kudarcokat mindig méltósággal viselte. Fegyelmezett volt és mértéktartó a közéletben, és a magánéletében is. A 40-es években bekapcsolódott az ifjúsági szervezetek munkájába, a helyi parasztpárt titkára lett, később a Kisgazdapárt Független Ifjúság szervezetének megyei elnökévé választották. Politikai tevékenységét bizonyára számon tartották, mert a Kisgazdapárt akkori vezetői a 90-es években megke-resték, és feladatokkal is "megkínálták", de ő me-

reven elzárkózott, és nem vállalt el semmiféle megbízatást. „Az önismeret nem lehetséges múltismeret nélkül” – vallotta.

Ismerte Füred múltját. Alapító tagja volt a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesületnek. Gyakran fordultak hozzá, mint hiteles adatközlőhöz néprajzosok, helytörténészek, diplomamunkához adatokat gyűjtő fiatalok. Buzgón vetette be magát a családta kutatásba, amely haláláig foglalkoztatta.

58 évi házasság után elvesztette szeretett és hű társát, feleségét, Tolnay Arankát, aki szintén füredi gazdálkodó családból származott. Hét évi özvegy-ség után, 2014. augusztus 14-én családja körében, az ősi birtokon, ahol született, gyermekeskedett, ifjúvá cseperedett, meghalt. Megismételhetelen, gyönyörű, de nehézségektől sem mentes élete véget ért. 2014. augusztus 19-én átadtuk őt a balatonfüredi református temető csendjének. Nyugodjék békében!

A Helytörténeti Egyesület összejövetelén, 2001. április 10.

(Fotó: P. Nagy Sándor)

„Az évek utak, melyeket végig kell járni, az évek az életet hozzák, és az elmúlást viszik foszló tarisznyájukban.”

(Fekete István)

Varga Lajos verseiből:

Húsz nyár után

*A forró nyár már hússzor rám lépett
A férfi nép is lassan befogad ...
Megtartom, ha öregek mondják
Az intő, bölcs, mély tanításokat.*

*Lassan az élet deléhez érkezem,
Még ötven nyár, és aztán vége ...
Őszülő fejjel állok sort magam,
Míg enyém lesz az égi béke*

(1942. szeptember 5.)

Csónakban

*Lágy habjain a tiszta tónak
Mint puha bölcső ring a csónak.
Ölembe hajtod fejedet
S én dalt dúdolókat altatónak.*

*Pillangó szárnyán száll az alkony.
Fények csillognak kint a parton
S az andalító néma csendben
Puha szél csókolgatja arcom.*

*A zöld nádrengeteg rejtekébe még,
Tegnap esti nászalmát alussza
A lármás, hangos, tarka békanép.*

*És a Balaton puha selyemfodra
Mire felébredsz, messze napkeletről
Bíborvörös fényt hint a csónakunkra.
(1955. június 9.)*

* * *

HELYREIGAZÍTÁS

A 37.-ik lapszámomban sajnálatos módon néhány helyen elírás történt. Ezúton is kérjük Kedves Olvasóink elnézését, és a hibákat az alábbiakban szeretnénk korrigálni.

borítón, elől, II. lap – a felső kép aláírása helyesen: A klubház és a hercegprímási nyaraló (1918)

5. oldal, 2. hasáiban, a felső bekezdés végén – helyesen: ... az Erzsébet szanatórium (1913) elnevezés mutatja, hogy ...

30. oldal, 1. hasáb, 2. bekezdésben – helyesen: Debrőczy Tibor kórházigazgató idejében (1955–1975), ...

31. oldal, 1. hasáb – az avatók között, helyesen: dr. Kollár Lajos továbbá ugyanitt a tábla feliratának részlete helyesen: „... The Brain Prize első díjazottjai ...”

34. oldal, második hasáb, 3. bekezdésben helyesen: Szuhács János (1881–1951)

hátsó borítón, kívül – a felső kép aláírása helyesen: Protiwinsky Ferenc: Herczeg Imre vállalkozó, szőlőbirtokos

DIPLOMA

Balatonfüred Város Önkormányzata

DR. LÁZÁR JÁNOS

részére

BALATONFÜRED VÁROS DÍSZPOLGÁRA

posztumusz

kitüntető címet adományozza

Balatonfüred és környéke szőlő- és borkultúrájának
fejlesztéséért tett tevékenysége elismeréseként

Balatonfüred, 2014. augusztus 20.

dr. Bóka István
polgármester

dr. Farnoki Richárd
jegyző

Dr. Lázár János posztumusz díszpolgári oklevele

Seltersi savanyúvizes palackok
(Magántulajdonban)